

Motion till riksdagen

1988/89: So622

av Bengt Westerberg m. fl. (fp)

Barnomsorgen m. m.

Familjepolitikens uppgift skall vara att underlätta för föräldrarna att bära ansvaret för sina barns fostran och uppväxt. För en familjepolitik med denna uppgift bär vi ett gemensamt ansvar. Om barnen ges en god start i ett barnvänligt samhälle skapar vi förutsättningar för en ljusare framtid för alla.

När problemen tornar upp sig kan det vara svårt att ge barnen glädje och stimulans. Hushållsekonomin kan i många fall vara ansträngd och svårigheterna att lösa barnomsorgen på ett tillfredsställande sätt är för många ett dagligt bekymmer. Barnfamiljerna behöver därför få bättre stöd för att bära ansvaret för barnens fostran. Det förutsätter en ekonomisk omfördelning till barnfamiljernas förmån.

Syften

Folkpartiet vill mot den här bakgrunden ställa upp tre övergripande syften med familjepolitiken:

- Familjepolitiken skall syfta till att hjälpa föräldrarna att bära ansvaret för barnens fostran – inte överta det.
- Familjepolitiken skall syfta till att skapa ett barnvänligt samhälle och främja jämställdheten mellan kvinnor och män.
- Familjepolitiken skall syfta till att åstadkomma en rättvis inkomstfördelning mellan barnfamiljer och övriga grupper i samhället.

Dessa mål för familjepolitiken förutsätter ett lika stort engagemang för föräldrarnas rätt att fritt kunna välja barnomsorg som för en rättvis fördelning av skattebörd och välstånd.

I en gemensam motion framlagd av folkpartiet, centerpartiet och moderata samlingspartiet föreslås en omfattande familjepolitisk reform i syfte att öka småbarnfamiljernas valfrihet. Huvudpunkterna i förslaget är ett beskattat vårdnadsbidrag på 15 000 kr per barn/år och en avdragsrätt för styrkta barntillsynskostnader på samma belopp. Samtidigt föreslås att kommunerna skall åläggas att ge icke-kommunala daghem stöd på samma villkor som kommunernas egna daghem.

I denna motion behandlar vi krisen i barnomsorgen, ett utbyggt konsumtionsstöd och några ytterligare frågor av betydelse för barnfamiljerna.

Kris i barnomsorgen

Mot. 1988/89
So622

Senast 1991 skall det finnas barnomsorg åt alla som vill ha. Det slog riksdagen fast 1985.

Men i dag står 53 000 barn i kö till barnomsorgen. Det verkliga behovet är ännu mycket större. Det är visserligen svårt att beräkna — utbyggnad i sig skapar ny efterfrågan. barnafödandet har tagit en oväntad fart de senaste åren och småbarnsföräldrarnas förmåner kommer att byggas ut — men SCB har beräknat det verkliga behovet till ytterligare omkring 100 000 platser.

Skall målet om full behovstäckning nås måste det byggas över 30 000 platser om året under tiden fram till och med 1991. För närvarande är takten omkring 20 000 platser per år.

Socialstyrelsen skriver i sin anslagsframställning att målet blir mer och mer "orealistiskt". Bilden verifieras också av en enkät som kommunförbundet gjort bland landets kommuner. Av de drygt 200 som hade svarat vid november månads utgång 1988 uppgav ett tjugotal kommuner att de inte trodde sig kunna täcka behovet till 1991.

Orsakerna är många. Kommunförbundet pekade i en skrivelse till regeringen i december på de viktigaste:

- Personalbristen, som inte längre bara är ett storstadsproblem utan sprider sig runt om i landet.
- Överhettningen inom byggbranschen gör att det är mycket dyrt att bygga.
- Svensk byggnorm, arbetsmiljölagstiftning, livsmedelslagstiftning och andra centrala regelverk ställer krav som ger betydande merkostnader och förhindrar flexibla och okonventionella lösningar.
- Statsbidragen till barnomsorgen har urholkats. Kostnadsfördelningen mellan stat och kommun var under större delen av 70-talet och början av 80-talet sådan att staten stod för 43% och kommunerna för 45%. I dag står staten för 36% och kommunerna för 53%.

Krisen är mest påtaglig i storstadsområdena. I Stockholms kommun står mellan 1 000 och 2 000 dagisplatser outnyttjade för att det saknas personal. Det finns lokaler, möbler, leksaker och material. Det finns barn och föräldrar som vill ha platserna. flera har till och med fått dem sig tilldelade. Men det finns ingen som vill jobba där.

Många som står i barnomsorgskö befinner sig naturligtvis i en mycket besvärlig situation. Särskilt jobbigt blir det ändå för dem som har en plats men blir berövade den för att avdelningen tvingas stänga. Rutinerna raseras, vardagen fungerar inte. För många kan det bli omöjligt att behålla arbetet. Ensamstående föräldrar hamnar i en ohållbar situation.

Det är svårt att rekrytera personal. Men det är också svårt att behålla den. I Stockholm har var fjärde anställd inom barnomsorgen lämnat sitt jobb under de senaste fem åren.

Man vet inte tillräckligt om orsakerna till detta men till dem som ofta nämns hör låga löner, små möjligheter till vidareutbildning och fortbildning, för lite ansvar för och delaktighet i verksamheten, för små resurser

och låg status. Dessutom leder personalbristen till en hård arbetsbelastning vilket i sin tur kan leda till att ännu fler slutar. Mot. 1988/89
So622

Bristen på personal blir en ond cirkel. Den stora efterfrågan gör att man anställer personer utan utbildning eller erfarenhet. Att jobba på dagis blir för en del ett påhuggsjobb i väntan på något annat. Om skillnaderna i kunskaper, utbildning och ambition blir för stora inom personalen, kan det leda till att de som aktivt valt att jobba på dagis och utbildat sig för det tröttnar.

Lagstiftning

Det är kommunernas ansvar att se till att barnomsorgsutbyggnaden klaras. När målet om full behovstäckning slogs fast 1985 anmälde statsrådet att han "under utbyggnadsperioden, dvs. senast år 1991, (avsåg) att återkomma till regeringen om en lagstiftad rätt till förskola för alla barn". Enligt vår mening är det nu dags att överväga en sådan lagstiftning.

En sådan lag är en tydlig signal från riksdagen. En förutsättning för en sådan lag måste emellertid enligt vår mening vara att man river de hinder som i dag finns för dem som vill utveckla barnomsorgsverksamhet.

Den s.k. lex Pysslingen, som trädde i kraft 1984 och som utestänger daghem som drivs i "vinstsyfte", dvs. i praktiken de som drivs i enskild regi, från att få statsbidrag, måste omedelbart slopas. Den innebär i realiteten att enskilda förskollärare som vill starta ett dagis inte kan göra det.

I en särskild motion föreslår vi också tillsammans med moderata samlingspartiet och centerpartiet att kommunerna skall åläggas att utbetala statsbidrag till icke-kommunala daghem som uppfyller grundläggande kvalitetskrav.

I och för sig kan vem som helst starta ett dagis redan i dag. Men för att det i praktiken skall vara möjligt krävs att man får statsbidrag och bidrag från kommunen.

Statsbidrag utgår i dag framför allt till daghem och annan barnomsorg (familjedaghem, trefamiljssystem, m m) som drivs i kommunal regi. Bidrag kan också utgå till andra dagis om de drivs som föräldrakooperativ, har en speciell pedagogik eller har anknytning till etablerade organisationer. En nystartad organisation erhåller däremot inte statsbidrag.

Lex Pysslingen hindrar inte bara företag som Pysslingen Förskolor AB utan också enskilda förskollärare som vill starta ett dagis i egen regi.

I dagens system går vi miste om en lång rad positiva effekter:

Det finns ingen *valfrihet* för föräldrarna. De har små möjligheter att välja mellan olika alternativ. Det är politiker som bestämmer vilken barnomsorg som skall få finnas.

Vi missar stimulerande *konkurrens* mellan olika dagis och barnomsorgsformer som skulle kunna inspirera och sporra varandra när det gäller både kvalitet och besparingar.

Vi misshushållar med *skapande människor*, nästan uteslutande kvinnor, som inte får förverkliga sina ider. Människor är olika. En del kommer bäst till sin rätt som anställda. Andra skapar och jobbar bäst om de får vara sina egna. Vi har inte råd att vara utan några av dem.

Att släppa loss alternativen är nödvändigt för att ge småbarnsfamiljerna valfrihet men också för att klara den fulla behovstäckningen och för att ta vara på dem som vill jobba med barnomsorg.

Alla som driver en barnstuga där föräldrar vill placera sina barn borde ha rätt till statsbidrag. Det finns ingen anledning tro att politiker vet bättre än föräldrar vad som är bra barnomsorg. Förutsatt att ett dagis drivs enligt de demokratiska värderingar som är allmänt omfattade i vårt samhälle bör det därför få ekonomiskt stöd.

Skall vi klara barnomsorgskrisen måste vi ta vara på alla goda krafter som vill arbeta med barn. Den som vill starta en barnomsorgsverksamhet måste få göra det.

Riksdagen bör hos regeringen begära ett "krispaket" för barnomsorgen där de ovan angivna lagförslagen ingår.

Kommunerna måste bli effektivare

Skall kommunerna få fram de resurser som krävs för att klara målet måste verksamheten bli effektivare.

Många förväxlar kravet på effektivitet med en önskan att allt skall vara så billigt som möjligt oavsett kvalitet. Men effektivitet är just att få den kvalitet man önskar till så lag kostnad som möjligt. Kvalitet och effektivitet är inte motsatspar. Motsatsen till effektivitet är slöseri.

Statskontoret har gjort en studie som jämför barnomsorgen i de nordiska länderna. Den visar att den svenska barnomsorgen är i det närmaste dubbelt så dyr som barnomsorgen i Danmark, Finland och Norge. De som har gjort jämförelsen har inte funnit kvalitetsskillnader som kan motivera den stora olikheten i kostnader.

Några av de faktorer som gör svensk barnomsorg dyrare är följande:

- Högre lönekostnader.
- Högre andel utbildad personal.
- Mindre barngrupper.
- Högre matstandard.
- Eftersom barnen inte får vistas i köket på daghem som har fler än två avdelningar måste man på större dagis bygga speciella "barnkök" där barnen får laga mat och baka.
- Fler toaletter – dubbelt så många som i barnstugorna i våra grannländer.
- Större andel tomma platser – 10 procent av platserna på svenska daghem står tomma mot 3–4 procent för övriga Norden.
- Större krav på ventilation och arbetsmiljö i övrigt. (Det är industrins krav som gäller vilket ibland gör det onödigt kostsamt.)
- Längre öppethållandetider.

En del av dessa skillnader skall vi slå vakt om men andra kan ifrågasättas. Skall vi klara full behovstäckning till 1991 måste vi lära oss av våra nordiska grannländer.

Den tekniska standard och de lokalytor vi har är kanske inte alltid nödvändiga. Vi kan med all säkerhet bygga billigare och ändå erbjuda en god barnomsorg.

Många kommuner har till och med byggt större lokaler än vad socialstyrelsen angivit i sina rekommendationer. Torgerd Jansson, som ledde statskontorets undersökning, har beräknat att redan de resurser som förbrukats på att bygga större än nödvändigt skulle ha räckt till ytterligare 15 000 – 20 000 dagisplatser. Det är en tredjedel av dagens kö!

Verksamheten kan säkert också bli *effektivare i organisation och administration*. Visst är det hög kvalitet att kunna erbjuda långa öppettider på alla dagis men undersökningen visar att dagens generositet kanske kostar mer än den smakar. 99 procent av svenska dagis har öppet 40 timmar i veckan eller mer men endast 8 procent av föräldrarna vill ha barnomsorg mer än 44 timmar i veckan. Så mycket som 50 procent av föräldrarna vill ha hjälp högst 34 timmar i veckan.

Med flexiblare lösningar finns här resurser att hämta. Större flexibilitet skulle dessutom gynna föräldrar som behöver barnomsorg på udda tider.

I Karlstad "hittade" man genom att *datorisera de administrativa rutiner* inom barnomsorgen plötsligt 75 platser som stod tomma av olika skäl. Experter på Kommundata menar att en beräkning som utgår från det exemplet visar att man skulle kunna få fram 4 000–5 000 dagisplatser i landet genom att datorisera barnomsorgsadministrationen.

Det är också viktigt hur styrsystemet är utformat. *Kommunala barnstugor med eget budgetansvar*, på sina håll kallade "fristugor", har visat sig få pengarna att räcka till mer. Det beror bland annat på minskad administration och bättre kostnadskontroll. Skall ett sådant system fungera är det viktigt att de enskilda daghemmen får behålla en del av eller hela det överskott man åstadkommer.

Det finns också förebilder bland de få *enskilda dagis* som finns. De erbjuder en god barnomsorg till väsentligt lägre kostnad. Också här hålls kostnaderna nere genom minskad administration och genom att man vänder på slantarna.

Personalen

Att rekrytera och behålla människor som vill arbeta med barnomsorg är en strategisk uppgift. Några viktiga åtgärder är:

- Det krävs ett ökat antal utbildade förskollärare. I en särskild motion om högskolan föreslår vi att antalet platser ökas med 300 utöver den ökning med 60 som regeringen föreslagit.
- Den pedagogiska verksamheten måste sättas i centrum. Personalen måste få återkommande utbildning och stöd i sin yrkesroll. Det kräver ett aktivt ledarskap. Den utbildade personal som anställs på sina håll måste få vidareutbildning. I dag får den utbildade personalen ofta ägna sig så mycket åt handledning att det går ut över kvaliteten och arbetsglädjen.
- Personalen måste få ett ökat ansvar för och ett större inflytande över verksamheten. De kommunala barnstugor som har eget budgetansvar och de enskilda dagisen erbjuder detta.
- Genom att göra det möjligt för enskilda förskollärare att starta egna

dagis kan vi behålla dem som inte trivs i den kommunala barnomsorgen men som gärna skulle vilja driva ett dagis själva. Detta skulle också öppna en alternativ arbetsmarknad som skulle stärka barnomsorgspersonalens ställning.

Mot. 1988/89
So622

Barnfamiljernas ekonomi

Även i de fall båda föräldrarna förvärvsarbetar och har hyggliga inkomster, har det för många barnfamiljer blivit svårt att få ekonomin att gå ihop.

Konsumtionsstödet till barnfamiljerna bör därför byggas ut. En så omfattande reform som är önskvärd kan emellertid inte genomföras på ett år utan kommer att ta längre tid.

En reform av konsumtionsstödet bör bygga på följande riktlinjer:

1. Stödet bör utgå som barnbidrag. Barnbidragen utgår med samma belopp oavsett föräldrarnas inkomster. Det är ett allmänt konsumtionsstöd och medverkar därmed till en jämnare inkomstfördelning mellan familjer med respektive utan barn.

Barnbidraget bör av dessa skäl även i fortsättningen vara basen för familjestödet. Det kan ses som en återbäring på skatten för barnfamiljer.

2. Inkomstprövningen i familjestödssystemet bör på lång sikt elimineras, dels för att komma bort från marginaleffekter, dels för att slippa en integritetsstörande kontroll. Av fördelningspolitiska skäl bör den reala minskningen av bostadsbidragen dras ut över en lång period. Socialbidrag måste alltid finnas för temporär hjälp i krissituationer.

3. Familjestödet bör vara generellt. Barnfamiljerna bör i allt större utsträckning få pengarna i handen och själva avgöra hur de skall användas. Den konsumtionsstyrning som sker i form av livsmedelssubventioner och bostadsbidrag bör på sikt försvinna.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen att samma bostadsbidrag skall gälla under första halvåret 1990 i avvaktan på en översyn av bostadsbidragen. Med hänvisning till detta avstår vi från att föreslå några förändringar för tillfället.

Barnbidrag

Det allmänna barnbidraget utgår med f.n. 5820 kr per barn och år. Dessutom utgår flerbarnstillägg med ett halvt bidrag extra för tredje barnet, med 190% av ett helt barnbidrag för fjärde barnet, med 240% för femte barnet samt 160% för det sjätte och varje följande barn.

Fr. o. m. 1 januari 1990 bör barnbidraget höjas med 960 kr per år till 6780 kr per år vilket ger ett totalt barnbidrag på 565 kr per månad samt en motsvarande justering även av flerbarnstilläggen.

Kostnaden för denna höjning beräknas till 1,7 miljarder kr. Den finansieras med ett borttagande av det som återstår av mjölksubventionerna.

Folkpartiet anser att de importrestriktioner som ännu tillämpas på textil- och konfektionsområdet bör avskaffas. Dessa restriktioner gagnar bara i liten utsträckning svensk industri och innebär framför allt en omfördelning av importen till förmån för vissa andra länder i Europa. Restriktionerna leder till att kläder för konsumenterna blir avsevärt dyrare än vad de skulle bli om det rådde fri konkurrens.

Konstruktionen av importrestriktionerna är dessutom sådan att de särskilt missgynnar barnfamiljer. Eftersom kvoterna delas ut i antal persedlar gynnar det dyrare plagg på bekostnad av billigare och vuxenkläder på bekostnad av barnkläder.

Ett avskaffande av importrestriktionerna har beräknats leda till att en vanlig barnfamiljs klädkonto minskar med 1 500 kr. Åtgärden gagnar barnfamiljer mer än andra och bidrar därmed till att klyftan mellan inkomsttagare med resp utan försörjningsansvar för barn minskar ytterligare något.

I förra årets valrörelse hävdades från socialdemokratiskt och fackligt håll att ett borttagande av importrestriktionerna var ett av "100 slag mot industriarbetarna". I höstens ekonomisk-politiska proposition slog den socialdemokratiska regeringen själv till genom att föreslå en avveckling av importrestriktionerna på teko-produkter 1991. Det är ett steg i rätt riktning. Vi ser dock ingen anledning att vänta utan vill avskaffa restriktionerna i år. Detta behandlas mer utförligt i en särskild motion om frihandel.

Ökad valfrihet vid ledighet för vård av barn

En förälder har lagstadgad rätt att vara ledig från sitt arbete till dess barnet är 18 månader. Förälder har också rätt att förkorta sin arbetstid till tre fjärdedelar av ordinarie arbetstid till dess barnet fyllt åtta år eller till den senare tidpunkt då det har avslutat sitt första skolår.

I regeringens proposition 1988/89:69 om utbyggnad av föräldraförsäkringen och förstärkt föräldraledighet föreslås vissa ändringar av reglerna för uttagande av ledighet. Bl. a. skall förälder kunna ta ut tre ledighetsperioder per kalenderår istället för nuvarande två. Arbetsgivaren skall inte längre utan förälderns samtycke få dela upp daglig föräldraledighet utan skall förlägga den antingen vid arbetsdagens början eller dess slut. Dessa två förändringar ökar föräldrarnas valfrihet och förstärker den flexibilitet som gäller arbetstider som vi i folkpartiet eftersträvar.

Regeringen avstår däremot från en förändring som ytterligare skulle öka valfriheten: att en förälder skall få rätt att förkorta sin arbetstid med så mycket tid som han eller hon själv väljer ned till tre fjärdedelar av den normala arbetstiden. Med en sådan förändring skulle den förälder som i dag har rätt att välja mellan att arbeta sex eller åtta timmar istället kunna välja sju om det är det för barnomsorgen och familjeekonomin mest lämpliga.

De olägenheter som kan uppstå för arbetsgivaren kan inte anses övervä-

ga de fördelar det innebär för föräldrar att på detta vis ytterligare kunna utforma vardagen efter den egna familjens behov.

Mot. 1988/89
So622

I den tidigare nämnda trepartimotionen där vi föreslår införandet av ett vårdnadsbidrag för småbarnsföräldrar, yrkar vi avslag på propositionens förslag till utbyggnad av föräldraförsäkringen.

Ökad valfrihet vid vård av sjuka barn

En förälder som behöver avstå från sitt förvärvsarbete för att vårda ett eller flera sjuka barn eller för att ta hand om barn då ordinarie vårdare blivit sjuk har rätt till tillfällig föräldrapenning.

I vissa fall kan det vara svårt för föräldrarna att ta ledigt när ett barn är sjukt och i stället lättare att engagera någon annan närstående, t. ex. en mormor, morfar, farmor eller farfar. Vi menar att det skulle gagna barnfamiljernas valfrihet om också sådana anförvanter i förekommande fall kunde erhålla tillfällig föräldrapenning. Ersättningen skulle då självfallet utgå efter den sjukpenningklass som den anlitade släktingen befinner sig i. Detta kan i det enskilda fallet bli dyrare eller billigare än om föräldern själv stannade hemma, men genomsnittligt sett bör en sådan reform knappast innebära ökade kostnader för den allmänna försäkringen.

För närvarande pågår utredningsarbete inom socialstyrelsen och riks-försäkringsverket för att kartlägga ensamstående och ensamboende föräldrars behov av att överlåta tillfällig föräldrapenning och de konsekvenser detta skulle kunna få. Arbetet skall redovisas till socialdepartementet under april och juni. Enligt folkpartiets mening bör denna möjlighet öppnas för alla föräldrar. Det nu pågående utredningsarbetet bör kompletteras så att det omfattar alla föräldrar.

För att man skall kunna få tillfällig föräldrapenning krävs att barnets ordinarie vårdare blivit sjuk. Detta innebär att vårdnadshavaren kan stanna hemma och få tillfällig föräldrapenning om t. ex. den andra hemarbetande föräldern är sjuk eller om dagbarnsvårdaren är sjuk.

Däremot kan vårdnadshavaren inte få tillfällig föräldrapenning om dagbarnsvårdarens eget barn är sjukt eller om barnets daghem tvingas stänga på grund av att personalen har blivit sjuk. Detta innebär att föräldrar ibland tvingas stanna hemma från sitt arbete utan ersättning.

Folkpartiet anser att denna orättvisa bör rättas till genom att reglerna för tillfällig föräldrapenning omfattar även de föräldrar som tvingas stanna hemma för att ta hand om sitt barn när daghemmet är stängt på grund av sjukdom eller när dagbarnsvårdare inte kan ta emot barnet på grund av eget barns sjukdom. Riksdagen bör hos regeringen begära ett förslag enligt ovanstående.

Riksdagen har tidigare avvisat detta förslag med motiveringen att det finns "en betydande risk att en utvidgning av rätten till föräldrapenning på (detta) sätt ... skulle inverka menligt på kommunernas ansvarstagande för barnomsorgen och att socialförsäkringen skulle få ta över en stor del av det kommunala ansvaret".

Folkpartiet instämmer i vikten av att kommunen — i de fall denna förmedlat barnomsorgen — tillser att ersättare finns tillgänglig. All prak-

tisk erfarenhet visar dock att detta inte alltid kan uppnås. I vissa kommuner kan ersättning mycket sällan erbjudas. Också i de kommuner där det oftast fungerar kan det uppkomma situationer då ingen ersättning finns att få. De som blir lidande för detta är småbarnsföräldrarna som förlorar sin inkomst. Detta är enligt folkpartiets mening oacceptabelt.

I vår motion om handikapp utvecklar vi ytterligare vår syn på reglerna för tillfällig föräldrapenning.

Adoptivbarn

Folkpartiet har länge arbetat för att de som adopterar barn från andra länder skall få hjälp med adoptionskostnaden. När det nu från den 1 januari 1989 under vissa förutsättningar utgår bidrag till föräldrar som adopterar barn från utlandet är det en viktig reform.

Det finns fyra auktoriserade organisationer som förmedlar internationella adoptioner. Dessa möter på flera sätt en förändrad verklighet. Bl. a. finns det färre barn att adoptera, intresset från andra västländer har ökat, kraven från ursprungsländerna har blivit större och andelen sjuka och handikappade adoptivbarn har ökat.

För att adoptionsorganisationerna skall kunna sköta sin verksamhet, med bl. a. kuratorshjälp, utåtriktad information och kontakt med ursprungsländerna, behöver de högre statsbidrag. Trots att organisationerna höjer sina medlemsavgifter tvingas de dra ner på sin verksamhet. I många fall kommer det att drabba socialnämnder, PBU/BUP och andra som får ta vid om inte organisationerna får ett tillräckligt stöd. Det är viktigt att stödja dem som på ideell basis arbetar med att förmedla internationella adoptioner.

Bidraget till de auktoriserade adoptionsorganisationerna bör höjas från 1 210 000 kr till 1 500 000. Det är en höjning på 242 000 kr utöver den höjning på 48 000 som regeringen föreslagit.

Stöd till handikappade barn

Stödet till föräldrar med handikappade barn har brister också utöver de generella problem för alla barnfamiljer som här påtalats. Det gäller bl. a. föräldraförsäkringens utformning och rätten till ledighet för vård av sjukt barn. Dessa brister kan undanröjas utan att medföra alltför stora extra-kostnader. Vi utvecklar dessa frågor vidare i vår handikappmotion. I den föreslås också en kraftig uppräknig av vårdbidraget till föräldrar med handikappade barn.

Hemställen

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

I. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ett "krispaket" för barnomsorgen där två av inslagen skall vara en lag om rätt till förskola för alla barn och ett avskaffande av den s. k. lex Pyslingen.

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till höjda barnbidrag med åtföljande finansiering i enlighet med vad som anförs i motionen.

[att riksdagen beslutar om sådan lagändring att den rätt till förkortning av arbetstiden till tre fjärdelar av ordinarie arbetstid som stadgas i lagen (1978:410) om rätt till ledighet för vård av barn ändras till en rätt till valfri förkortning ned till tre fjärdedelar av ordinarie arbetstid.¹]

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om alla föräldrars möjlighet att överlåta rätten till tillfällig föräldrapenning.²]

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ändring av reglerna för tillfällig föräldrapenning så att denna rätt kan utnyttjas när ett daghem stängs eller när dagbarnvårdarens eget barn är sjukt.²]

3. att riksdagen för budgetåret 1989/90 under Socialdepartementet för F 4 Statens nämnd för internationella adoptioner anslår 242 000 mer än vad regeringen föreslagit, eller således 4 532 000 kr, för att öka anslagen till de auktoriserade adoptionsorganisationerna.

Stockholm den 23 januari 1989

Bengt Westerberg (fp)

Ingemar Eliasson (fp)

Karin Ahrland (fp)

Charlotte Branting (fp)

Sigge Godin (fp)

Ingela Mårtensson (fp)

Jan-Erik Wikström (fp)

Kerstin Ekman (fp)

Karl-Göran Biörsmark (fp)

Birgit Friggebo (fp)

Elver Jonsson (fp)

Anne Wibble (fp)

Daniel Tarschys (fp)

¹ 1988/89:A731
² 1988/89:SI310